

**CURTEA SUPREMĂ DE JUSTIȚIE
DECIZIE**

20 octombrie 2020

mun. Chișinău

Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție în componența:

Președinte – Vladimir Timofti,

Judecători - Anatolie Țurcan, Nadejda Toma, Elena Cobzac, Ion Guzun,

juducând fără citarea părților, recursul ordinar declarat de către avocatul Manolache Adrian în numele inculpatului Gîncu Vladimir, prin care se solicită casarea sentinței Judecătoriei Chișinău, sediul Râșcani din 21 iunie 2019 și deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 09 decembrie 2019, în cauza penală privindu-l pe

Gîncu Vladimir xxxxxnăscut la xxxxx, originar și domiciliat în mun. xxxxx.

Termenul de examinare a cauzei:

Prima instanță: 19.11.2018 – 21.06.2019;

Instanța de apel: 17.07.2019 – 09.12.2019;

Instanța de recurs ordinar: 26.02.2020 – 20.10.2020.

Asupra recursului declarat, în baza actelor din dosar, Colegiul penal lărgit

C O N S T A T Ă :

1. Prin sentința Judecătoriei Chișinău, sediul Râșcani din 21 iunie 2019, adoptată în conformitate cu art.364¹ Cod de procedură penală, în baza probelor administrate în faza de urmărire penală, Gîncu Vladimir a fost recunoscut vinovat și condamnat în baza art.244 alin. (2), lit. b) Cod penal, prin art.46 Cod penal, la pedeapsa sub formă de amendă în mărime de 3 500 unități convenționale, ce constituie suma de 175 000 lei, cu privarea de dreptul de a ocupa funcții de conducere în cadrul persoanei juridice pe un termen de 4 (patru) ani.

1.1. Prin aceeași sentință a fost condamnată Miron Diana xxxxx și SRL „Arburg-Service”, hotărârea în privința căroră cu recurs ordinar în prezent nu se contestă.

2. Pentru a pronunța sentința, prima instanță, în fapt, a constatat că Gîncu Vladimir în complicitate cu Malinovschii Vladimir, Bahnaru Dan, Delicostea Maxim, Falaga Natalia, Miron Diana, Dumitrașcu Valentin, Ambroci Ghennadii, Guriev Viorica și alte persoane nestabilite la moment de organul de urmărire penală, formând un grup criminal organizat stabil și statornic, cu un înalt grad de coordonare între ei, cu caracter retras și nivel de izolare de societate, cu regulile sale de comunicare, de subordonare, disciplină, având un plan bine determinat de activitate infracțională, cu desemnarea rolurilor și funcțiilor membrilor grupului, a unor acte și operațiuni concrete, cu intenția de a săvârși nu doar o singură infracțiune, ci mai multe, grup format cu scopul de a comite evaziune fiscală, în următoarele circumstanțe:

În august 2017, Gîncu Vladimir Gheorghe, fiind în mun. Chișinău, activând în funcție de director a SRL „Arbug - Service”, în temeiul ordinului nr.3-c din 16.04.2010 a directorului SRL „Arbug - Service”, adică fiind persoană care gestionează o organizație comercială, căruia, i s-a acordat, permanent, prin numire, drepturi și obligații în vederea exercitării funcțiilor și acțiunilor administrative de dispoziție și organizatorico-economice, știind cu certitudine, că nu a procurat produse agricole (grâu, floarea soarelui, orz, mere) de la Delicostea Maxim, Popov Igor, Dumitrașcu Valentin, Ambroci Ghennadii, Agadjanean Lilia, Popova Liudmila, Popova Lilia, Loghinov Ana, Timotin Nina, Poloboc Grigore, Moisei Nicolae, Pogor Serghei, Borancea Ala, Pîslari Tamara, Mînzărari Anatolie, Trifanovici Serghei, Lapa Vasilii, Petrovski Valeriu, Hațchevici Serghei, Duminica Iuri, Vîzîi Ivan, Guzun Gheorghe, Codrean Ana, Focșa Vasile, Bruma Valentin, Berioza Vădim, Cosoi Măria, Lefter Igor, Jovteak Nina, Postică Alexandru, a fost instigat de Mahnovschii Vladimir și Bahnaru Dan, contra unui comision 9 - 9,5 % din suma de bani ridicată în numerar din transferurile parvenite de la SRL „KLM Fruct” și transmisă reprezentanților întreprinderii menționate, de a comite evaziunea fiscală, desemnându-i rolul de a organiza întocmirea actelor de achiziții, deconturilor de avans și dispozițiilor de plată din numele SRL „Arbug Service”, pe de o parte, și Delicostea Maxim, Popov Igor, Dumitrașcu Valentin, Ambroci Ghennadii, Agadjanean Lilia, Popova Liudmila, Popova Lilia, Loghinov Ana, Timotin Nina, Poloboc Grigore, Moisei Nicolae, Pogor Serghei, Borancea Ala, Pîslari Tamara, Mînzărari Anatolie, Trifanovici Serghei, Lapa Vasilii, Petrovski Valeriu, Hațchevici, Duminica Iuri, Vîzîi Ivan, Guzun Gheorghe, Codrean Ana, Focșa Vasile, Bruma Valentin, Berioza Vădim, Cosoi Măria, Lefter Igor, Jovteagc Nina, Postică Alexandru, pe de altă parte, precum și facturile fiscale și facturi între SRL „Arbug - Service” și SRL „KLM Fruct”, în baza informației primite de la Mahnovschii Vladimir, Bahnaru Dan, Delicostea Maxim și Falaga Natalia, cu privire la data, cantitatea, prețul pentru produse agricole (grâu, floarea soarelui, orz, mere) procurate de către Bahnaru Dan, Guriev Viorica, Derenco Evghenii, Anisim Denis, de la cet. Bejenaru Vădim, Dobuleac Ivan, Lavric Tudor, Lesnic Viorel, Cerevatfi Anatol, Fosa Gheorghe, Lesnic Zinovii, Gherștega Iurie, Tulbea Ivan,

Vacarciuc Octavian, Vacarciuc Valentina, Barbalat Alexandru, Ionesii Tamara, Rojnița Marcel, Strîmbu Grigore, Țuțuc Victor, Vacarciuc Lilian, Marusic Ion, Marusic Vasile, Moisa Viorel, Zota Gheorghe, Babin Anatolie, Antaciuc Măria, Beico Nicolae, Cebotari Svetlana, Conoval Valentina, Danilenco Vasile, Gorbuli Ion, Grigoreț Elena, Pavliuc Gheorghe, Antaciuc Mana, Sveriniuc Larisa, Organ Ion, Scutelnic Tamara, Morari Ghenadie, Vacarciuc Lilian, Scutelnic Victor, Buric Ecaterina, Grigoreț Lilia, Organ Valeriu, Bordeniuc Serghei, Conoval Irina, Roiba Aliona, Bzovii Serghei, Buțuleac Mihail, Romanov Valentina, Varcuiuc Elena, Andronic Ion, Bordeniuc Nicolae, Gherman Ion, Gaidei Eugeniu, Bzovii Victor, Gorbuli Nina, Darciuc Valentina, Melnic Veaceslav, Strîmbu Victor, Țuțuc Aurel, Iușă Anatolii, Vacarciuc Alexandru, Strîmbu Ion, Dohotari Ivan și de la alte persoane fizice și juridice neidentificate de pe teritoriul Republicii Moldova, fără întocmirea documentelor contabile de strictă evidență, în sumă de 61 193 410 MDL.

În continuare, Gîncu Vladimir, în perioada august - noiembrie 2017, știind cu certitudine, că nu a procurat produse agricole (grâu, floarea soarelui, orz, mere) de la Delicostea Maxim, Popov Igor, Dumitrașcu Valentin, Ambroci Ghennadii, Agadjanean Lilia, Popova Liudmila, Popova Lilia, Loghinov Ana, Timotin Nina, Poloboc Grigore, Moisei Nicolae, Pogor Serghei, Borancea Ala, Pîslari Tamara, Mînzărari Anatolie, Trifanovici Serghei, Lapa Vasilii, Petrovschi Valeriu, Hațchevici Serghei, Duminica Iuri, Vîzîi Ivan, Guzun Gheorghe, Codrean Ana, Focșă Vasile, Bruma Valentin, Berioza Vădim, Cosoi Măria, Lefter Igor, Jovteag Nina, Postică Alexandru, a transmis informația primită de la Malinovschii Vladimir, Bahnaru Dan, Delicostea Maxim și Falaga Natalia privind data, cantitatea, prețul procurării producției agricole de către Bahnaru Dan, Guriev Viorica, Derenco Evghenii, Anisim Denis de la persoane fizice și juridice de pe teritoriul Republicii Moldova, fără întocmirea documentelor contabile de strictă evidență, în sumă de 61 193 410 MDL, către Miron Diana și Agadjanean Lilia, în vederea reflectării cheltuielilor și veniturilor în contabilitatea SRL „Arbug -Service”, prin întocmirea actelor de achiziții, de cont de avans și dispozițiilor de plată din numele SRL „Arbug - Service”, pe de o parte, și Delicostea Maxim, Popov Igor, Dumitrașcu Valentin, Ambroci Ghennadii, Agadjanean Lilia, Popova Liudmila, Popova Lilia, Loghinov Ana, Timotin Nina, Poloboc Grigore, Moisei Nicolae, Pogor Serghei, Borancea Ala, Pîslari Tamara, Mînzărari Anatolie, Trifanovici Serghei, Lapa Vasile, Petrovschi Valeriu, Hațchevici Serghei, Duminica Iuri, Vizii Ivan, Guzun Gheorghe, Codrean Ana, Focșă Vasile, Bruma Valentin, Berioza Vădim, Cosoi Măria, Lefter Igor, Jovteag Nina, Postică Alexandru, pe de altă parte, precum și facturile fiscale și facturi între SRL „Arbug - Service” și SRL „KLM Fruct”, care reflectau operațiuni economice ce nu au existat în sumă de 61 193 410 MDL, între persoanele fizice și juridice menționate.

Tot el, în perioada august - decembrie 2017, știind cu certitudine, că nu a procurat produse agricole (grâu, floarea soarelui, orz, mere) de la Delicostea Maxim,

Popov Igor, Dumitrașcu Valentin, Ambroci Ghennadii, Agadjanean Lilia, Popova Liudmila, Popova Lilia, Loghinov Ana, Timotin Nina, Poloboc Grigore, Moisei Nicolae, Pogor Serghei, Borancea Ala, Pîslari Tamara, Mînzărari Anatolie, Trifanovici Serghei, Lapa Vasilii, Petrovschi Valeriu, Flațhevici Serghei, Duminica Iuri, Vîzîi Ivan, Guzun Gheorghe, Codrean Ana, Focșa Vasile, Bruma Valentin, Berioza Vădim, Cosoi Măria, Lefter Igor, Jovteagc Nina, Postică Alexandru, fiind instigat de Malinovschii Vladimir și Bahnaru Dan, contra unui comision 9 - 9,5 % din suma de bani ridicată în numerar din transferurile parvenite de la SRL „KLM Fruct”, de a comite evaziunea fiscală, primind de la Agadjanean Lilia și Miron Diana, facturi și facturi fiscale între SRL „Arbug - Service” și SRL „KLM Fruct”, ce sunt documente contabile și fiscale, pe care le-a semnat și le-a transmis prin către Malinovschii Vladimir, Delicostea Maxim, Bahnaru Dan și Falaga Natalia, în vederea acoperirii documentare în contabilitatea SRL „KLM Fruct”, a tranzacțiilor necontabilizate pentru produse agricole (grâu, floarea soarelui, mere) în sumă de 61 193 410 MDL, procurate fără documente contabile de strictă evidență, de către Bahnaru Dan, Guriev Viorica, Derenco Evghenii, Anisim Denis, Malinovschii Vladimir de la cet. Bejenaru Vădim, Dobuleac Ivan, Lavric Tudor, Lesnic Viorel, Cerevatîi Anatol, Fosa Gheorghe, Lesnic Zinovii, Gherștega Iurie, Tulbea Ivan, Vacarciuc Octavian, Vacarciuc Valentina, Barbalat Alexandru, Ionesii Tamara, Rojnița Marcel, Strîmbu Grigore, Țuțuc Victor, Vacarciuc Lilian, Marusic Ion, Marusic Vasile, Moisa Viorel, Zota Gheorghe, Babin Anatolie, Antaciuc Măria, Beico Nicolae, Cebotari Svetlana, Conoval Valentina, Danilenco Vasile, Gorbuli Ion, Grigoreț Elena, Pavliuc Gheorghe, Antaciuc Măria, Sveriniuc Larisa, Organ Ion, Scutelnic Tamara, Morari Ghenadie, Vacarciuc Lilian, Scutelnic Victor, Buric Ecaterina, Grigoreț Lilia, Organ Valeriu, Bordeniuc Serghei, Conoval Irina, Roiba Aliona, Bzovii Serghei, Buțuleac Mihail, Romanov Valentina, Varciuc Elena, Andronic Ion, Bordeniuc Nicolae, Gherman Ion, Gaidei Eugeniu, Bzovii Victor, Gorbuli Nina, Darciuc Valentina, Melnic Veaceslav, Strîmbu Victor, Țuțuc Aurel, Iușa Anatolii, Vacarciuc Alexandru, Strîmbu Ion, Dohotari Ivan și de la alte persoane fizice și juridice neidentificate de pe teritoriul Republicii Moldova.

În perioada septembrie 2017 - noiembrie 2017, Gîncu Vladimir, știind cu certitudine, că nu a procurat produse agricole (grâu, floarea soarelui, orz, mere) de la Delicostea Maxim, Popov Igor, Dumitrașcu Valentin, Ambroci Ghennadii, Agadjanean Lilia, Popova Liudmila, Popova Lilia, Loghinov Ana, Timotin Nina, Poloboc Grigore, Moisei Nicolae, Pogor Serghei, Borancea Ala, Pîslari Tamara, Mînzărari Anatolie, Trifanovici Serghei, Lapa Vasilii, Petrovschi Valeriu, Hațhevici Serghei, Duminica Iuri, Vizii Ivan, Guzun Gheorghe, Codrean Ana Dumitru, Focșa Vasile, Bruma Valentin, Berioza Vădim, Cosoi Măria, Lefter Igor Nicolae, Jovteag Nina, Postică Alexandru, fiind instigat de Malinovschii Vladimir și Bahnaru Dan, contra unui comision 9 - 9,5 % din suma de bani ridicată în numerar din transferurile

parvenite de la SRL „KLM Fruct”, de a comite evaziunea fiscală, la indicația lui Malinovschii Vladimir și Bahnaru Dan, a transferat mijloace bănești în sumă de 28 605 000 MDL, primite de la SRL „KLM Fruct”, pe conturile BC „ProCreditBank” SA deschise pe numele cet. Delicostea Maxim, Popov Igor, Dumitrașcu Valentin, Ambroci Ghennadii, Agadjanean Lilia, Popova Liudmila, Popova Lilia, în baza facturilor fiscale între SRL „KLM Fruct” și SRL „Arbug-Service”, actelor de achiziții cu date denaturate privind cheltuieli, care reflectă operațiuni economice ce nu au existat între SRL „Arbug-Service”, pe de o parte și SRL „KLM Fruct”, Delicostea Maxim, Popov Igor, Dumitrașcu Valentin, Ambroci Ghennadii, Agadjanean Lilia, Popova Liudmila, Popova Lilia, pe de altă parte privind procurarea și livrarea produselor agricole (grâu, floarea soarelui, orz, mere), mijloace bănești pe care le-a extras Malinovschii Vladimir, Delicostea Maxim, Popov Igor, Agadjanean Lilia și apoi le-au transmis către Falaga Natalia, Șveț Eugenia și Bahnaru Dan.

În perioada septembrie 2017 - noiembrie 2018, Gîncu Vladimir, știind cu certitudine, că nu a procurat produse agricole (grâu, floarea soarelui, orz, mere) de la Delicostea Maxim, Popov Igor, Dumitrașcu Valentin, Ambroci Ghennadii, Agadjanean Lilia, Popova Liudmila, Popova Lilia, Loghinov Ana, Timotin Nina, Poloboc Grigore, Moisei Nicolae, Pogor Serghei, Borancea Ala, Pislari Tamara, Mînzărari Anatolie, Trifanovici Serghei, Lapa Vasilii, Petrovski Valeriu, Hațchevici Serghei, Duminica Iuri, Vizii Ivan, Guzun Gheorghe, Codrean Ana, Focșa Vasile, Bruma Valentin, Berioza Vădim, Cosoi Măria, Lefter Igor, Jovteag Nina, Postică Alexandru, fiind instigat de Malinovschii Vladimir și Bahnaru Dan, contra unui comision 9 - 9,5 % din suma de bani ridicată în numerar din transferurile parvenite de la SRL „KLM Fruct”, de a comite evaziunea fiscală, la indicația lui Malinovschii Vladimir și Bahnaru Dan, a extras mijloace bănești în sumă de 31 742 940 MDL, primite de la SRL „KLM Fruct”, pe conturile SRL „Arbug-Service” deschise la BC „Moldindconbank” SA și BC „Comerțbank” SA, în baza facturilor fiscale între SRL „KLM Fruct” și SRL „Arbug-Service”, actelor de achiziții cu date denaturate privind cheltuieli, care reflectă operațiuni economice ce nu au existat între SRL „Arbug-Service”, pe de o parte și SRL „KLM Fruct”, Delicostea Maxim, Popov Igor, Dumitrașcu Valentin, Ambroci Ghennadii, Agadjanean Lilia, Popova Liudmila, Popova Lilia, Loghinov Ana, Timotin Nina, Poloboc Grigore, Moisei Nicolae, Pogor Serghei, Borancea Ala, Pislari Tamara, Mînzărari Anatolie, Trifanovici Serghei, Lapa Vasilii, Petrovski Valeriu, Hațchevici Serghei, Duminica Iuri, Vizii Ivan, Guzun Gheorghe, Codrean Ana, Focșa Vasile, Bruma Valentin, Berioza Vădim, Cosoi Măria, Lefter Igor, Jovteag Nina, Postică Alexandru, pe de altă parte, privind procurarea și livrarea produselor agricole (grâu, floarea soarelui, orz, mere), mijloace bănești pe care le-a transmis lui Malinovschii Vladimir, Falaga Natalia, Șveț Eugenia și Bahnaru Dan.

În perioada, august - noiembrie 2017, directorul SRL „Arbug-Service”, Gîncu Vladimir, știind cu certitudine, că nu a procurat produse agricole (grâu, floarea soarelui, mere) de la Delicostea Maxim, Popov Igor, Dumitrașcu Valentin, Ambroci Ghennadii, Agadjanean Lilia, Popova Liudmila, Popova Lilia, Loghinov Ana, Timotin Nina, Poloboc Grigore, Moisei Nicolae, Pogor Serghei, Borancea Ala, Pislari Tamara, Mînzărari Anatolie, Trifanovici Serghei, Lapa Vasilii, Petrovski Valeriu, Hațhevici Serghei, Duminica Iuri, Vizii Ivan, Guzun Gheorghe, Codrean Ana, Focșa Vasile, Bruma Valentin, Berioza Vădim, Cosoi Măria, Lefter Igor, Jovteagc Nina, Postică Alexandru, a fost instigat de Malinovschii Vladimir și Bahnaru Dan, contra unui comision 9 - 9,5 % din suma de bani ridicată în numerar din transferurile parvenite de la SRL „KLM Fruct” și ulterior transmisă reprezentanților companiei „KLM Fruct” SRL, de a comite evaziunea fiscală, a primit de la Malinovschii Vladimir, Delicostea Maxim, Bahnaru Dan și Falaga Natalia, informația privind data, cantitatea, prețul procurării producției agricole de către Bahnaru Dan, Guriev Viorica, Derenco Evghenii, Anisim Denis, Malinovschii Vladimir de la persoane fizice și juridice de pe teritoriul Republicii Moldova, fără întocmirea documentelor contabile de strictă evidență, în sumă de 61 193 410 MDL, pe care a transmis-o la Miron Diana, Malinovschii Vladimir și Agadjanean Lilia, care au întocmit actele de achiziții, de conturi de avans, ordine de plată a numerarului, facturi fiscale și facturi a SRL „Arbug-Service”, care sunt documente contabile și fiscale de strictă evidență, unde contrar prevederilor art.art.8 alin.(2) lit. c), e), art.24 alin.1), 10) din Codul Fiscal, care prevede, că „contribuabilul este obligat să țină contabilitatea conform, formelor și modului stabilit de legislație, să întocmească și să prezinte organului. fiscal și serviciului de colectare a impozitelor și taxelor locale dările de seamă fiscale prevăzute de legislație, să asigure integritatea documentelor de evidență în conformitate cu cerințele legislației, să efectueze încasările bănești în numerar prin intermediul dispozitivelor și sistemelor pentru înregistrarea operațiunilor cu numerar, respectând reglementările aprobate de Guvern, inclusiv Lista genurilor de activitate al căror specific permite efectuarea încasărilor bănești în numerar fără aplicarea mașinilor de casă și de control”, „contribuabilul este obligat să achite la buget, la timp și integral, ținând cont de prevederile art.7 alin.(5), sumele calculate ale impozitelor și taxelor, asigurând exactitatea și veridicitatea dărilor de seamă fiscale prezentate”, (1) „Se permite deducerea cheltuielilor ordinare și necesare, achitate sau suportate de contribuabil pe parcursul perioadei fiscale, exclusiv în cadrul activității de întreprinzător”, (10) „Se permite deducerea cheltuielilor ordinare și necesare suportate de contribuabil pe parcursul perioadei fiscale, neconfirmate documentar, în mărime de 0,2% din venitul impozabil”, art.83 alin.(4) din Codul fiscal, care prevede „Declarația cu privire la impozitul pe venit se completează în modul și forma stabilite de Ministerul Finanțelor”, art. 102 alin. (1), (8), (10), lit. b) din Codul Fiscal, care prevede (1) „în cazul achitării T.V.A. la buget, subiecților impozabili, înregistrați în

calitate de plătitori ai T.V.A., li se permite deducerea sumei T.V.A., achitată sau care urmează a fi achitată furnizorilor plătitori ai T.V.A., pe valorile materiale, serviciile procurate ... pentru efectuarea livrărilor impozabile în procesul desfășurării activității de întreprinzător.", (8) „suma T.V.A., achitată sau care urmează a fi achitată, pe valorile materiale, serviciile procurate care nu sunt folosite pentru desfășurarea activității de întreprinzător... nu se deduce ...” (10, lit. b) „subiectul impozabil are dreptul la deducerea sumei T.V.A., achitată sau care urmează a fi achitată, pe valorile materiale, serviciile procurate dacă dispune ...de documentul, eliberat de organul vamal, care confirmă, achitarea T.V.A. la mărfurile importate”, a introdus date denaturate cu privire la cheltuielile suportate la procurarea produselor agricole (grâu, floarea soarelui, mere), de către SRL „Arbug-Service”, pe de o parte și din numele lui Delicostea Maxim, Popov Igor, Dumitrașcu Valentin, Ambroci Ghennadii, Agadjanean Lilia, Popova Liudmila, Popova Lilia, Loghinov Ana, Timotin Nina, Poloboc Grigore, Moisei Nicolae, Pogor Serghei, Borancea Ala, Pîslari Tamara, Mînzărari Anatolie, Trifanovici Serghei, Lapa Vasilii, Petrovski Valeriu, Hațchevici Serghei, Duminica Iuri, Vizii Ivan, Guzun Gheorghe, Codrean Ana, Focșa Vasile, Bruma Valentin, Berioza Vădim, Cosoi Măria, Lefter Igor, Jovteage Nina, Postică Alexandru, pe de altă parte, la cheltuielile suportate la procurarea produselor agricole (grâu, floarea soarelui, orz, mere), de către SRL "KLM Fruct" de la SRL „Arbug-Service”, care au la bază operațiuni ce nu au existat în sumă de 61 193 410 MDL, fapt ce a adus la diminuarea și neachitarea impozitului pe venit de SRL „KLM Fruct” în sumă de 7 328 523 MDL, pentru perioada anului 2017 și diminuarea și neachitarea taxei pe valoare adăugată de SRL „KLM Fruct” în sumă de 4 895 473 MDL, pentru perioada L/08/2017 -L/11/2017, ce depășește 100 de salarii medii lunare pe economie prognozate, stabilite prin Hotărârea de Guvern în vigoare stabilite în momentul săvârșirii faptei.

Astfel, Gîncu Vladimir, Miron Diana în complicitate cu Bahnaru Dan, Delicostea Maxim, Falaga Natalia, Mahnovschi Vladimir, Dumitrașcu Valentin, Ambroci Ghennadii, Guriev Viorica și alte persoane nestabilite la moment de organul de urmărire penală, a săvârșita infracțiunea prevăzută de art. 46, art. 244 alin. (2), lit. b) Cod Penal al RM „evaziunea fiscală a întreprinderilor” pe semnele: evaziunea fiscală a întreprinderilor, prin includerea intenționată în documentele contabile, fiscale și financiare, inclusiv în cele electronice, a unor date vădit denaturate privind veniturile și cheltuielile, care au la bază operațiuni ce nu au existat, dacă suma cumulativă a impozitului, taxei prevăzute de Codul fiscal, aferente unui an fiscal depășește 100 de salarii medii lunare pe economie prognozate, stabilite prin hotărârea de Guvern în vigoare la momentul săvârșirii faptei, săvârșit în grup criminal organizat.

3. 3. Sentința instanței de fond a fost atacată cu apeluri de către:

3.1 Avocatul Gheorghe Ionaș în interesele inculpatei Miron Diana, prin care a solicitat admiterea apelului, casarea sentinței, cu pronunțarea unei noi hotărâri potrivit modului stabilit pentru prima instanță prin care în baza art.55 Cod Penal, să fie încetat procesul penal în privința inculpatei Miron Diana Vladimir, cu eliberarea acesteia de răspundere penală și atragerea la răspundere contravențională cu stabilirea unei amenzi contravenționale în mărime minimă posibilă.

3.2 Inculpatul Gîncu Vladimir, prin care a solicitat admiterea apelului, casarea sentinței, cu pronunțarea unei noi hotărâri potrivit modului stabilit pentru prima instanță prin care inculpatului Gîncu Vladimir pentru comiterea infracțiunii prevăzute de art.244 alin.(2) lit. b) Cod penal a-i stabilit pedeapsa minimă sub formă de amendă, iar prin prisma prevederilor art.88 alin.(5) Cod penal să fie eliberat de la executarea pedepsei date.

În motivarea cerințelor sale s-au invocat următoarele aspecte:

- instanța de fond nu a acordat deplină eficiență prevederilor art. art.7, 61, 75 Cod penal, astfel, fiind efectuată o greșită individualizare a pedepsei aplicate inculpatului, atât sub aspectul naturii cât și mărimii pedepsei;

- individualizarea pedepsei constă din obligațiunea instanței de a stabili măsura pedepsei concrete infractorului necesară și suficientă pentru realizarea scopurilor legii penale și pedepsei penale;

- consideră că instanța de fond nu a ținut cont de normele juridice menționate, deoarece la stabilirea categoriei și mărimii pedepsei, instanța de judecată a evaluat în mod eronat gradul de pericol social al infracțiunii date și personalitatea inculpatului, precum și nu a luat în considerație existența următoarelor circumstanțe atenuante: săvârșirea pentru prima dată a unei infracțiuni mai puțin grave; căința sinceră; contribuirea activă la descoperirea infracțiunii;

- în cauza dată nu au fost constatate careva circumstanțe agravante, iar la stabilirea pedepsei urmează a se ține cont și de faptul că inculpatul și-a recunoscut vina și se căiește sincer de cele comise, este cu studii superioare, se caracterizează pozitiv, dispune de un loc permanent de muncă, a conștientizat faptele comise;

- legea penală fixează cadrul legal în limitele căruia instanța de judecată efectuează operațiunea de stabilire și aplicare a pedepsei infractorului. Astfel, instanța de judecată stabilește termenul sau mărimea pedepsei în limitele prevăzute de sancțiunea normei penale din Partea specială a Codului Penal în baza căreia a fost calificată fapta ca infracțiune;

- totodată, executarea pedepsei nu trebuie să cauzeze suferințe fizice sau să înjosească demnitatea persoanei condamnate. Stabilirea duratei ori a cuantumului pedepsei de către instanța de judecată, într-un caz concret, se face în raport cu gravitatea infracțiunii săvârșite și cu pericolozitatea infractorului, care se evaluează după următoarele criterii: - împrejurările și modul de comitere a infracțiunii, precum și mijloacele folosite; - starea de pericol creată pentru valoarea ocrotită; - natura și

gravitatea rezultatului produs sau a altor consecințe ale infracțiunii; - motivul săvârșirii infracțiunii și scopul urmărit;

- natura și frecvența infracțiunilor care constituie antecedentele penale ale infractorului; - conduita după săvârșirea faptei și în cursul procesului penal; - nivelul de educație, vârsta, starea de sănătate, situația familială și socială etc;

- astfel, consideră că în cazul de față pedeapsa fixată este prea aspră, motive din care pedeapsa astfel cum a fost individualizată de instanța de fond nu corespunde atât principiului proporționalității, cât și scopului prevăzut în art.61 Cod penal;

- conform art.88 alin.(5) Cod penal, condamnatului care s-a aflat sub arest preventiv până la numirea cauzei spre judecare, la stabilirea în calitate de pedeapsă principală a amenzii, a privării de dreptul de a ocupa anumite funcții sau de a exercita o anumită activitate, instanța de judecată, ținând cont de termenul aflării sub arest preventiv, îi atenuează pedeapsa stabilită sau îl liberează complet de executarea acesteia;

- pe parcursul urmăririi penale, inculpatul s-a aflat 6 luni în stare de arest preventiv și o perioadă îndelungată în stare de arest la domiciliu, însă instanța de fond în mod ilegal și neîntemeiat nu a ținut cont de acest argument și nu i-a redus sau eliberat de pedeapsa sub formă de amendă.

4. Prin deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 09 decembrie 2019, au fost respinse ca nefondate apelurile declarate și menținută sentința primei instanțe fără modificări.

4.1 În motivarea soluției sale, instanța de apel a menționat că la pronunțarea sentinței instanța de judecată corect a stabilit circumstanțele de fapt și de drept și just a ajuns la concluzia că inculpatul a săvârșit infracțiunea prevăzută de art.244 alin.(2) lit. b) Cod penal.

Aceste, împrejurări au fost constatate prin totalitatea de probe acumulate la cauza penală sus indicată și care au fost corect apreciate, respectându-se prevederile art.101 Cod de procedură penală, din punct de vedere al pertinentei, concludenței, utilității și veridicității ei, iar toate probele în ansamblu din punct de vedere al coroborării lor.

Cu referire la învinuirea înaintată inculpatului Gîncu Vladimir, instanța de apel a constatat în baza probelor administrate de acuzatorul de stat că, acțiunile infracționale ale inculpaților întrunesc elementele constitutive ale infracțiunii prevăzute de art.244 alin.(2) lit. b) Cod penal, sentința primei instanțe nefiind contestată în această parte, de către părțile la proces.

Instanța de apel a reținut că legalitatea și temeinicia sentinței Judecătorei Chișinău, sediul Râșcani din 21 iunie 2019, a fost contestată cu apel de către inculpatul Gîncu Vladimir doar în partea individualizării pedepsei penale, în acest sens, solicitându-se admiterea apelului, casarea sentinței, cu pronunțarea unei noi hotărâri potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care în privința

inculpatului Gîncu Vladimir să-i fie stabilită pedeapsa minimă sub formă de amendă, iar prin prisma prevederilor art.88 alin.(5) Cod penal să fie eliberat de la executarea pedepsei date.

Astfel, verificând chestiunea individualizării pedepsei penale în privința inculpatului Gîncu Vladimir, instanța de apel a constatat că instanța de fond a acordat deplină eficiență prevederilor art. art.6, 7, 61, 75 Cod penal, respectiv, a ținut cont de gravitatea infracțiunii săvârșite, de motivul acesteia, de persoana celui vinovat, de circumstanțele care atenuează ori agravează răspunderea penală, de influența pedepsei aplicate asupra corectării și reeducării vinovatului, precum și de condițiile de viață ale familiei acestora.

Instanța de apel a constatat că acțiunile inculpatului Gîncu Vladimir cuprinde elementele constitutive ale infracțiunii art.244 alin.(2) lit. b) Cod penal, care în conformitate cu criteriile enunțate la art.16 Cod penal se califică ca infracțiune „mai puțin gravă”.

Din materialele cauzei penale, instanța de apel a reținut că inculpatul Gîncu Vladimir a recunoscut integral vina în comiterea infracțiunii încriminate, a solicitat examinarea cauzei în procedură simplificată, sincer s-a căit de cele comise, are studii superioare, este încadrat în câmpul muncii, anterior nu au fost judecat.

În conformitate cu art.76 Cod Penal în privința inculpatului Gîncu Vladimir, instanța de fond a reținut circumstanța atenuantă - căința sinceră. În conformitate cu art.77 Cod Penal în privința inculpatului Gîncu Vladimir, instanța de fond a reținut circumstanța agravantă - săvârșirea infracțiunii sub orice formă de participatie.

Cu referire la solicitarea de apel formulată de inculpatul Gîncu Vladimir privind stabilirea unei pedepse minime sub formă de amendă, iar prin prisma prevederilor art.88 alin.(5) Cod penal să fie eliberat de la executarea pedepsei date, instanța de apel a reținut că, prin sentință, instanța de fond a aplicat inculpatului Gîncu Vladimir pentru comiterea infracțiunii prevăzute de art.244 alin.(2), lit. b) Cod penal și prin art.46 Cod Penal, i s-a stabilit pedeapsa sub formă de amendă în mărime de 3500 unități convenționale, ce constituie suma de 175000 lei, cu privarea de dreptul de a ocupa funcții de conducere în cadrul persoanei juridice pe un termen de 4 (patru) ani.

În partea solicitării inculpatului Gîncu Vladimir privind stabilirea unei pedepse minime sub formă de amendă, instanța de apel a apreciat-o ca nefondată, or instanța de fond just a individualizat pedeapsa penală reieșind din limitele sancțiunii normei penale în coraport cu prevederile art.364¹ alin.(8) Cod procedură penală.

Instanța de apel nu a stabilit nici un temei de a admite argumentele inculpatului Gîncu Vladimir privind stabilirea unei pedepse minime sub formă de amendă, așa cum în privința inculpatului a fost reținută cu titlu de circumstanță agravantă - săvârșirea infracțiunii sub orice formă de participatie, mai mult ca atât, inculpatul nu a recuperat prejudiciul cauzat prin infracțiune, impedimente care fac

inechitabilă și ineficientă stabilirea unei pedepse minime sub formă de amendă.

Tot în acest context, instanța de apel a reținut că inculpatul Gîncu Vladimir a comis infracțiunea de evaziune fiscală, care a condus la neachitarea impozitului în proporții deosebit de mari, infracțiune care prezintă un grad avansat de pericol, reprezentând o problemă actuală pentru societatea contemporană, iar dimensiunea fenomenului, înregistrat pe scara globală, necesită acțiuni imediate din partea guvernelor tuturor țărilor afectate de acest flagel.

În ceea ce privește solicitarea inculpatului Gîncu Vladimir privind eliberarea de la executarea pedepsei sub formă de amendă în temeiul art.88 alin. (5) Cod Penal, instanța de apel a reținut că prin procesul-verbal de reținere din 26.01.2018, instanța de apel a reținut că Gîncu Vladimir a fost reținut la data de 26.01.2018, orele 07:15.(f.d.84, vol. XVIII). Prin încheierea Judecătoriai Chișinău, sediul Centru din 06 iulie 2018 s-a înlocuit măsura preventivă sub formă de arest preventiv în arest la domiciliu în privința învinutului Gîncu Vladimir. (f.d.196-207, vol. XVIII) Prin încheierea Judecătoriai Chișinău, sediul Centru din 09 august 2018 s-a înlocuit măsura preventivă sub formă de arestarea la domiciliu aplicată în privința lui Gîncu Vladimir cu măsura preventivă liberarea provizorie sub control judiciar, începând cu data de 09.08.2018. (f.d.215-221, vol. XVIII)

Prin urmare instanța de apel a respins solicitarea inculpatului Gîncu Vladimir privind eliberarea de la executarea pedepsei sub formă de amendă în temeiul art.88 alin.(5) Cod Penal, menționând că inculpatul Gîncu Vladimir s-a aflat în stare de arest preventiv în mod legal, în conformitate cu prevederile legislației procesual-penale, legalitatea încheierilor instanței de judecată privind aplicarea măsurii preventive - arestul preventiv fiind constatată de către instanța ierarhic superioară în ordine de recurs (încheierea Colegiului Penal al Curții de Apel Chișinău din 20 martie 2018, încheierea Colegiului Penal al Curții de Apel Chișinău din 04 aprilie 2018, încheierea Colegiului Penal al Curții de Apel Chișinău din 10 mai 2018, încheierea Colegiului Penal al curții de Apel Chișinău din 04 iunie 2018, încheierea Colegiului Penal al Curții de Apel Chișinău din 02 iulie 2018);(f.d.128-132, 149-153, 165-169, 176-179, 186-190, vol. XVIII)

În concluzie, instanța de apel a conchis că, la individualizarea pedepsei penale în privința inculpatului Gîncu Vladimir, instanța de fond a avut în vedere criteriile generale de individualizare prevăzute de art.75 Cod penal, și anume: gravitatea infracțiunii săvârșite, motivul acesteia, persoana celui vinovat, circumstanțele cauzei care atenuază ori agravează răspunderea, influența pedepsei asupra corectării și reeducării vinovatului, precum și de condițiile de viață ale familiei acestuia.

La individualizarea pedepsei penale au fost respectate limitele de pedeapsă prevăzute pentru infracțiunea încriminată - art.244 alin.(2) lit. b) Cod penal, așa cum a fost redusă prin aplicarea alin.(8) art.364¹ Cod procedură penală.

5. Nefiind de acord cu soluția pronunțată de instanța de apel, avocatul Manolache Adrian în numele inculpatului Gîncu Vladimir, invocând temeiul de drept prevăzut la art.427 alin.(1) pct.6) Cod de procedură penală a declarat recurs ordinar, în care solicită casarea acestei decizii și aplicarea unei pedepse minime sub formă de amendă, iar prin prisma prevederilor art.88 alin.(5) din Cod penal, Gîncu Vladimir să fie eliberat de executarea pedepsei date.

În motivarea recursului recurentul a invocat următoarele:

- atât instanța de fond, cât și instanța de apel nu au acordat deplină eficiență prevederilor art.art.7, 61, 75 din Cod penal, fiind efectuată o greșită individualizare a pedepsei aplicate inculpatului, atât sub aspectul naturii cât și mărimii pedepsei.

- instanța de fond nu a ținut cont de normele juridice menționate deoarece la stabilirea categoriei și mărimii pedepsei instanța de judecată a evaluat în mod eronat gradul de pericol social al infracțiunii date și personalitatea inculpatului, precum și nu a luat în considerație existența următoarelor circumstanțe atenuante: săvârșirea pentru prima dată a unei infracțiuni mai puțin grave; căința sinceră; contribuirea activă la descoperirea infracțiunii;

- în cauza dată nu au fost constatate careva circumstanțe agravante, iar la stabilirea pedepsei urmează a se ține cont și de faptul că inculpatul și-a recunoscut vina și se căiește sincer de cele comise, este cu studii superioare, se caracterizează pozitiv, dispune de un loc permanent de muncă, a conștientizat faptele comise.

- în cazul de față pedeapsa fixată este prea aspră motive din care pedeapsa astfel cum a fost individualizată de instanța de fond nu corespunde atât principiului proporționalității, cât și scopului prevăzut în art.61 Cod penal.

Conform art.88 alin.(5) Cod penal, condamnatului care s-a aflat sub arest preventiv până la numirea cauzei spre judecare, la stabilirea în calitate de pedeapsă principală a amenzii, a privării de dreptul de a ocupa anumite funcții sau de a exercita o anumită activitate, instanța de judecată, ținând cont de termenul aflării sub arest preventiv, îi atenuază pedeapsa stabilită sau îl liberează complet de executarea acesteia.

Astfel, pe parcursul urmăririi penale Gîncu Vladimir s-a aflat 6 luni în stare de arest preventiv în Instituția Penitenciară nr.13 și aproape 8 luni în stare de arest la domiciliu, însă, atât instanța de fond, cât și Curtea de Apel Chișinău în mod ilegal și neîntemeiat nu a ținut cont de acest argument și nu au redus sau eliberat de pedeapsa sub formă de amendă.

6. Judecând recursul ordinar în raport cu materialele dosarului și motivele invocate, Colegiul penal lărgit consideră că recursul urmează a fi admis din următoarele considerente.

În conformitate cu art.435 alin.(1) pct.2) lit. c) Cod de procedură penală, instanța de recurs, judecând recursul, admite recursul, casează hotărârea atacată și dispune rejudecarea cauzei de către instanța de apel, în cazul în care eroarea judiciară nu poate

fi corectată de către instanța de recurs.

Prin urmare, instanța de recurs poate să intervină în soluția instanței de apel, inclusiv și să o caseze, atunci când se constată comiterea erorilor de drept, care au dus la adoptarea unei hotărâri ilegale, totodată, verificându-se dacă s-a aplicat corect legea la faptele reținute prin hotărârea atacată și dacă aceste fapte au fost constatate cu respectarea dispozițiilor de drept formal și material.

Potrivit argumentelor invocate de recurent, ultimul formulează critici împotriva deciziei instanței de apel, în particular referindu-se la erorile prescrise de pct.6) al art. 427 Cod de procedură penală, însă în esență, invocă dezacordul cu modalitatea de individualizare a pedepsei penale, motive care se subscriu temeiului de casare prevăzut la art.427 alin.(1) pct.10) Cod de procedură penală, potrivit căruia hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel în cazul când s-au aplicat pedepse individualizate contrar prevederilor legale.

Verificând legalitatea deciziei instanței de apel din punctul de vedere al temeiului de casare invocat de recurent, Colegiul penal constată că instanța de apel, la examinarea apelului, nu a respectat întru totul prevederile art.414 alin.(1), 417 alin.(1) pct.8) Cod de procedură penală, astfel că hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția.

Sub acest aspect, instanța de recurs evidențiază că potrivit sentinței, cauza a fost examinată pe baza probelor administrate la faza de urmărire penală, conform prevederilor art.364¹ Cod de procedură penală, astfel lui Gîncu Vladimir recunoscut vinovat și condamnat în baza art.244 alin.(2) lit. b) Cod penal, i-a fost stabilită pedeapsa sub formă de amendă în mărime de 3500 unități convenționale, cu privarea de dreptul de a ocupa funcții de conducere în cadrul persoanei juridice pe un termen de 4 (patru) ani

La rândul său, fiind investită cu judecarea apelului declarat de către inculpat, instanța de apel fără a pătrunde în esența argumentelor invocate, le-a respins prin câteva fraze de ordin general, considerând că soluția primei instanțe este legală și întemeiată.

Analizând motivele care au fundamentat soluția nominalizată, Colegiul penal lărgit conchide, că instanța de apel a preluat în mod automat concluziile primei instanțe reținute întru justificarea aplicării pedepsei, însă nu a examinat minuțios argumentele apelului invocate în dezacord cu pedeapsa aplicată inculpatului.

Așadar, deși în cererea de apel a fost invocat faptul că prima instanță la aplicarea pedepsei sub formă de amendă într-un quantum atât de exagerat, nu a ținut cont de prevederile art.88 alin.(5) Cod penal, instanța de apel s-a mulțumit să constate că în privința inculpatului aceste prevederi nu sunt aplicabile, deoarece „ *inculpatul s-a aflat în stare de arest preventiv în mod legal în conformitate cu prevederile legislației procesuale-penale, legalitatea încheierilor instanței de judecată privind aplicarea*

măsurii preventive - arestul preventiv, însă fără a-și motiva soluția, inclusiv prin prisma prevederilor art.88 alin.(5) Cod penal.

Astfel, din conținutul deciziei recurate nu rezultă motivele pe care se întemeiază soluția cu privire la aplicarea în privința inculpatului a pedepsei sub formă de amendă în cuantum nominalizat, or, instanța de apel nu a analizat în conținutul deciziei adoptate argumentele apelului cu privire la proporționalitatea pedepsei aplicate în raport cu gravitatea faptelor inculpatului și circumstanțele comiterii infracțiunii, faptul că pe parcursul urmăririi penale, inculpatul s-a aflat 6 luni în stare de arest preventiv și o perioadă îndelungată în stare de arest la domiciliu, iar conform prevederilor art.88 alin.(5) Cod penal, condamnatului care s-a aflat sub arest preventiv, la stabilirea în calitate de pedeapsă principală a amenzii, a privării de dreptul de a ocupa anumite funcții sau de a exercita o anumită activitate, instanța de judecată, ținând cont de termenul aflării sub arest preventiv, îi atenuează pedeapsa stabilită sau îl liberează complet de executarea acesteia.

La fel, instanța de apel nu a ținut cont de faptul că, în cauza dată nu au fost constatate careva circumstanțe agravante, inculpatul și-a recunoscut vina și se căiește sincer de cele comise, este cu studii superioare, se caracterizează pozitiv, dispune de un loc permanent de muncă, a conștientizat faptele comise.

Mai mult, Colegiul penal lărgit menționează, că persoanei declarate vinovate, trebuie să i se aplice o pedeapsă echitabilă, în limitele sancțiunii articolului în baza căruia persoana se declară vinovată.

Totodată, în conformitate cu criteriile generale de individualizare a pedepsei, o pedeapsă mai aspră, din numărul celor alternative, prevăzute pentru săvârșirea infracțiunii, se stabilește numai în cazul în care o pedeapsă mai blândă, din numărul celor menționate, nu va asigura atingerea scopului pedepsei, însă la caz instanța de apel nu a argumentat necesitatea aplicării în privința inculpatului a pedepsei complementare, prin prisma asigurării realizării scopului legii penale, or pedeapsa complementară urma a fi aplicată doar în cazul în care instanța aplica inculpatului pedeapsa cu închisoare.

Pedeapsa este echitabilă când ea impune infractorului lipsuri și restricții ale drepturilor lui proporționale cu gravitatea infracțiunii săvârșite și este suficientă pentru restabilirea echității sociale, adică a drepturilor și intereselor victimei, statului și întregii societăți, perturbate prin infracțiune.

O pedeapsă prea aspră generează apariția unor sentimente de nedreptate, jignire, înrăire și de neîncredere în lege, fapt ce poate duce la consecințe contrare scopului urmărit.

Ținând cont de cele menționate, Colegiul penal lărgit conchide că erorile de drept constatate supra se încadrează în cele prevăzute de pct.6), 10) alin.(1) art.427 Cod de procedură penală, deoarece decizia instanței de apel nu conține motive clare pe care se întemeiază soluția cu privire la individualizarea pedepsei penale, iar având

în vedere că erorile comise de către instanța de apel, nu pot fi reparate în instanța de recurs, decizia atacată urmează a fi casată parțial, în latura penală, în partea stabilirii pedepsei, cu remiterea cauzei în această parte pentru rejudecare în aceeași instanță de apel, în alt complet de judecată, în rest, celelalte dispoziții ale hotărârii atacate urmând a fi menținute.

La rejudecarea cauzei instanța de apel urmează să se conducă de prevederile art.436 Cod de procedură penală, care prevăd procedura de rejudecare și limitele acesteia, să înlăture erorile constatate mai sus, ținând cont de motivele casării deciziei atacate și să pronunțe o hotărâre legală și întemeiată, în conformitate cu prevederile art.417 Cod de procedură penală.

7. În conformitate cu art. art. 434, 435 alin.(1) pct.2) lit. c) Cod de procedură penală, Colegiul penal lărgit,

DECIDE :

Admite recursul ordinar declarat de către avocatul Manolache Adrian în numele inculpatului Gîncu Vladimir, casează decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 09 decembrie 2019, în partea stabilirii pedepsei definitive, în privința inculpatului *Gîncu Vladimir xxxxx*, cu dispunerea rejudecării cauzei în această parte de către aceeași instanță de apel, în alt complet de judecată.

În rest, celelalte dispoziții ale deciziei se mențin.

Decizia nu se supune căilor de atac în partea dispusă rejudecării, în rest este irevocabilă.

Decizia motivată pronunțată la **19 noiembrie 2020.**

Președinte

Vladimir Timofti

Judecători

Anatolie Țurcan

Nadejda Toma

Elena Cobzac

Ion Guzun